

Gregoriánský chorál a světská hudba

Gregoriánský chorál

- znaky
  - liturgický zpěv katolické církve
  - jednohlasý, bez doprovodů
  - církevní tóniny
- pramení z židovského synagogálního bohoslužebného zpěvu
- vliv křesťanství, řecké a římské hudby
- Papež Gregorius Magnus (Řehoř Veliký) → Gregoriánský chorál
  - upravil a doplnil
  - Antifonář Řehořův
  - kvůli neumatické notaci (nedokonalé) — škola pěvců
- největší rozkvět — 8. - 9. století
- ústřední bod — mše
  - Kyrie eleison
  - Gloria
  - Credo
  - Sanctus
  - Benedictus
  - Agnus Dei
- proměnné části
  - Introitus (vstup)
  - Graduale (modlitba na stupních k oltáři)
  - Offertorium (obětování)
  - Communio (přijímání)
- dělení
  - na jednom tónu (recitace/čtení)
  - jedna slabika — jeden tón
  - jedna slabika — 2-3 tóny

- melismatické zpěvy — jedna slabika — větší množství tónů
- sekvence — z melismat nad textem Alleluia
  - Victimae Paschali Laudes (Chvály velikonoční oběti)
  - Veni Sancte Spiritus (Přijď Svatý Duchu)
  - Lauda Sion Salvatorem (Chval Sione Spasitele)
  - Dies Irae (Den hněvu)
  - od 1727 — Stabat Mater

Světská hudba

- nejprv latinsky — duchovenstvo v kláštorech, dvůr Karla Velikého
- rytířská tradice (jižní Francie — 1100) — milostný chanson, ranní alba, večerní serenáda
- inspirace — marná láska k vdané ženě
- epické zpěvy = chansons de geste (písň o činech) — historické příběhy Karla Velikého a Alexandra Velikého
- Trobadoři (2500 textů, 300 nápěvů)
  - Vilém IX. hrabě z Poitiers
  - Bernart de Ventadorn
- Trouveři (4000 textů, 2000 nápěvů)
  - Richard I. Lví Srdce
  - Adam de la Halle
- Minnesängři (v Německu)
  - Walther von der Vogelweide
  - Heinrich von Meissen
- trobadoři a trouveři — durmoll
- minesengři — chorálová předloha